

การจัดการศึกษาทางไกล: หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารทางการพยาบาลมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
Distancing Education: Master of Nursing Science Program; Nursing Administration,
Sukhothai Thammathirat Open University

พัทยา แก้วสาร^{1*}, เปรมฤทัย น้อยหมื่นไวย¹, อารี ชิวเกษมสุข¹, สุปัตรา ช่างสุพรรณ¹
Pattaya Kaewsarn^{1*}, Premruetai Noimuenwai¹, Aree Chewakasemsook¹, Supattra Changsuphan¹
สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช^{1*}
Faculty of Nursing, Sukhothai Thammathirat Open University^{1*}

(Receive: April 20, 2022; Revised: July 8, 2023; Accepted: August 20, 2023)

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงประเมิณผลนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินด้านบริบทและปัจจัยเบื้องต้น ปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลลัพธ์ การใช้หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทางการพยาบาล ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561 จากประชากรจำนวน 256 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ จำนวน 128 คน และกลุ่มที่เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ จำนวน 25 คน ประกอบด้วย 1) ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก 2) อาจารย์ผู้รับผิดชอบ และอาจารย์ประจำหลักสูตร 3) อาจารย์ประจำสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ 4) บุคลากรสายสนับสนุน 5) ผู้สำเร็จ การศึกษา 6) ผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษา และ 7) เพื่อนร่วมงานผู้สำเร็จการศึกษา เก็บข้อมูลในระหว่างเดือน พฤษภาคมถึงเดือนมิถุนายน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสร้างขึ้นตามกรอบการประเมินผลแบบ CIPP Model ของสตีเฟลฟิลมี มี 2 ชุด คือ 1) แนวคำถามการสนทนากลุ่ม และ 2) แบบสอบถาม เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ของหลักสูตร ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา เท่ากับ 0.67-1.00 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ระหว่าง .95- .99 ผลการวิจัยพบว่า

ด้านบริบทและด้านปัจจัยนำเข้ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีความเหมาะสมในระดับมาก และด้านผลลัพธ์จากการใช้หลักสูตรความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นการแสดงว่า หลักสูตรการบริหารทางการพยาบาล ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561 ยังมีผลลัพธ์การเรียนรู้ได้ในระดับดีมากถึงมากที่สุด

ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถนำไปสู่การปรับปรุงหลักสูตรใหม่ฉบับ พุทธศักราช 2566 ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ การเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ สภาพบริบทและสุขภาพวิถีใหม่ในปัจจุบันอย่างเหมาะสม

คำสำคัญ: การจัดการศึกษาทางไกล, หลักสูตรการบริหารทางการพยาบาล, สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์

*ผู้ให้การติดต่อ (Corresponding email: pattayakaew22@gmail.com เบอร์โทรศัพท์ 092- 9159946)

Abstract

This evaluation research aimed to assess preliminary context factors, input factors, the course application process, and the course results of the Master of Nursing program in Nursing Administration, which underwent revision in 2018.

The study included a total of 256 populations, divided into two groups: 128 of a quantitative data group and 25 of a qualitative data group and represented in various stakeholders including external experts in nursing administration, curriculum instructors and full-time instructors, lecturers of nursing school, supportive staffs, graduated students, graduated colleagues, and graduated commanders. Data were collected from May to June 2022, using two sets of research instruments based on Stufflebeam's CIPP Model evaluation framework with group discussion questions and questionnaires about teaching and learning management of the curriculum. The content validity index ranged from 0.67 to 1.00 with a Cronbach's alpha coefficient between 0.95- 0.99.

The results highlighted on the preliminary context and input factors rated in a highly appropriateness. The teaching and learning process was also rated at the highest level. In terms of curriculum using results overall, it was at a high level. These were concluded that the Master of Nursing Administration Program underwent revision in 2018 has been reflected to all learning outcomes, and rated at a high to the highest level.

Therefore, it should be possibly adjusted the Master of Nursing program in Nursing Administration curriculum revision for 2023 to align with the evolving healthcare landscape with the current context and new normal health conditions.

Keywords: Distance Education, Nursing Administration Program, School of Nursing

บทนำ

ช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา นับตั้งแต่โลกก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 เป็นช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลงและผันแปรอย่างรวดเร็วของโลก การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เป็นผลจากการขับเคลื่อนของ 3 กระแสหลัก ซึ่งประกอบด้วย 1) กระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) ที่เชื่อมโยงโลกทั้งใบเข้าด้วยกันเป็นสังคมเดียว ผู้คนสามารถติดต่อสื่อสารหรือเดินทางถึงกันได้ทั่วโลกในเวลาอันรวดเร็ว 2) กระแสการพัฒนาเทคโนโลยี (Big Bang of Technology) ที่มีการพัฒนาขึ้นอย่างก้าวกระโดด ก่อให้เกิดนวัตกรรมทางเทคโนโลยีขึ้น และ 3) กระแสความเป็นใหญ่ของเงินทุน (Financialization) พร้อมกับการพัฒนารูปแบบเป็นดิจิทัลมากขึ้น (Auapithorn, 2017) ซึ่งได้สร้างปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมในโลกสมัยใหม่ ที่เรียกว่า VUCA World (Volatility, Uncertainty, Complexity, Ambiguity) ซึ่งหมายถึง โลกที่มีการเปลี่ยนแปลง พลิกผันอย่างรวดเร็ว จากความผันผวน ความไม่แน่นอน ความสลับซับซ้อนและความคลุมเครือ (Giles, 2018) นอกจากนี้ผลกระทบของการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 19 อย่างรวดเร็วทั่วโลก ในระหว่างปี พ.ศ. 2561-2563 เป็นปัจจัยร่วมที่สำคัญกับความเปลี่ยนแปลงที่พลิกผัน และรวดเร็ว ส่งผลกระทบกับทุกภาคส่วน รวมถึงระบบการศึกษาเกิด การหยุดชะงักทางการศึกษา (Education Disruption) ที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้ 1) ความเหลื่อมล้ำและไม่เท่าเทียมทางการศึกษาในการเข้าถึง จากการปรับรูปแบบการเรียนการสอนผ่านทางระบบออนไลน์หรืออีเลิร์นนิง (E-Learning) ที่ต่างกัน 2) ประสิทธิภาพและระบบของการเรียนการสอนแบบออนไลน์

หรืออีเลิร์นนิง (E-Learning) ที่ยังมีไม่พอเพียง และ 3) นโยบายในการส่งเสริมและสนับสนุนการสอนออนไลน์ที่แน่นชัดจากผู้บริหาร (Kennan Foundation-Asia, 2020) ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนเกิดความยุ่งยากมากขึ้นสำหรับครู อาจารย์ (Ranguptook, 2020) นอกจากนี้สำหรับสถาบันการศึกษาเมื่อใช้หลักสูตรในการจัดการศึกษาครบ 5 ปี จำเป็นต้องดำเนินการประเมินเพื่อปรับปรุงหลักสูตร (Curriculum Evaluation) ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง การพิจารณาหลักสูตรมีความสอดคล้องหรือขัดแย้งกับวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ควรมีความครอบคลุม รวมถึงผลลัพธ์การเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ และความสำเร็จ คุณภาพ การบรรลุจุดมุ่งหมายของการใช้หลักสูตร หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในหลักสูตรนั้น ๆ และมีส่วนใดที่ต้องปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น (Taba, 1962) และสามารถเป็นแนวทางในการนำไปวางแผนการจัดการเรียนการสอน สารเนื้อหา สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และยังใช้เพื่อการรองรับการตรวจประเมิน เป็นข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) สำหรับการปรับปรุงหลักสูตร (Kanchanawasi, 2015) และจากบทสรุปโดย Office of the national Higher Education, Science Research, and Innovation (2022) เรื่องการผลิตและพัฒนากำลังคนตามความต้องการของประเทศ ได้รับรู้ถึงความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ (Paradigm Shift) ของระบบการศึกษา รวม 10 ด้าน ดังนี้ คือ 1) การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต 2) การจัดตั้งหน่วยงานสำหรับการสะสมหน่วยกิต 3) การเพิ่มการเข้าถึงการศึกษา 4) การออกแบบโมเดลการศึกษาร่วมกับเอกชน 5) การปรับปรุงแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม 6) การสร้างการเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน 7) การสร้างเมืองให้เป็นศูนย์กลางทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพไปสู่ระดับสากล 8) การพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และทุนมนุษย์โดยการพัฒนานิเวศน์สร้างสรรค์ 9) จการเปิดเผยข้อมูลเพื่อให้เกิดธรรมาภิบาล และ 10) นโยบายการสนับสนุนงบประมาณเพื่อตอบสนองต่ออุปสงค์ จากกระบวนทัศน์ทั้ง 10 ด้าน ทุกสถาบันจึงควรเลือกจัดรูปแบบการจัดการศึกษาในสถาบันให้มีความสอดคล้องกับกระบวนทัศน์ ทั้ง 10 ด้าน โดยพิจารณาตามวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถาบันนั้น ๆ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เป็นมหาวิทยาลัยแห่งเดียวในประเทศไทย ที่ใช้การจัดการเรียนการสอนในระบบทางไกลที่สมบูรณ์ ได้เปิดการเรียนการสอน รวม 12 สาขาวิชา และสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ (School of Nursing, 2018) เป็นสาขาวิชาลำดับที่ 12 โดยเริ่มเปิดสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทางการพยาบาล ในปีการศึกษา 2548 โดยมุ่งพัฒนาผู้บริหารทางการพยาบาล ที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานบริการสุขภาพทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ที่ไม่สามารถลาศึกษาต่อแบบเต็มเวลาได้ ให้มีโอกาสพัฒนาตนเอง เพิ่มพูนวิทยฐานะ มีสมรรถนะทางการบริหารทางการพยาบาล โดยผู้เรียนสามารถศึกษาด้วยตนเองควบคู่ไปกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่และการดำรงชีวิตอยู่ในครอบครัวได้ (School of Nursing, 2018) ตลอดระยะเวลาการเปิดหลักสูตรจนถึงปัจจุบัน ได้รับการตอบรับจากผู้บริหารทางการพยาบาลเป็นอย่างมาก ณ ปัจจุบันเปิดรับนักศึกษาได้จนถึงปัจจุบัน คือ รุ่น 17 (ปีการศึกษา 2565) หลักสูตรฯ ที่ใช้ในปัจจุบันเป็นหลักสูตรฯ ฉบับปรับปรุงในปี พ.ศ. 2561 จะครบกำหนดการใช้หลักสูตร 5 ปี ในปี พ.ศ. 2565 ในการจัดการศึกษาทุกระดับหลักสูตรจึงมีความสำคัญ ในการพัฒนาหรือการปรับปรุงหลักสูตรที่ดีนั้นจะต้องรู้ถึงปัญหา สภาพของการจัดการศึกษาหรือปัญหาแล้วจึงระดมความคิดในการแก้ไขปัญหา สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคม การพัฒนาหรือการปรับปรุงหลักสูตร จึงเป็นขั้นตอนที่สำคัญมากขึ้นตอนหนึ่ง เพราะจะบอกถึงจุดมุ่งหมาย ความมุ่งหวังว่าจะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและความรู้ความสามารถในลักษณะใดรวมทั้งยังเป็นแนวทาง ในการกำหนดเนื้อหาสาระ กิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้รวมทั้งการวัดและประเมินผล (Phrapalad Nuttapong Khantisampanno (Muenkaew), Ekkarach Kositpimanvach, 2023)

ตลอดระยะเวลาการเริ่มเปิดใช้หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทางการพยาบาลปรับปรุง พุทธศักราช 2561 จนครบ 5 ปี และผลการตรวจประเมินคุณภาพการบริหารจัดการหลักสูตร อยู่ในระดับ

พอใช้ (School of Nursing, 2021) อย่างไรก็ตาม ด้วยจากสถานการณ์และบริบทที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกิดการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา19 อย่างรุนแรงในปี 2562 ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการจัดการศึกษาทันที สาขาวิชา ต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนการสอนไปพร้อมกับมหาวิทยาลัย เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนดำเนินต่อเนื่องให้สมบูรณ์ จนครบ 5 ปี จากรายงานดังกล่าวพบว่าควรมีการพัฒนาในด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านบริบทและปัจจัยนำเข้า โครงสร้างหลักสูตร ควรต้องมีการปรับเพื่อความเหมาะสม การต่อเนื่องของเนื้อหา และการนำไปใช้ การจัดสาระเนื้อหาในประมวลชุดวิชาให้ครอบคลุมกับบริบทที่เปลี่ยนแปลง ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน นอกจากต้องปรับรูปแบบให้สอดคล้องกับนโยบาย มหาวิทยาลัย ในส่วนชุดวิชา ควรกำหนดปริมาณ ลักษณะกิจกรรมที่เอื้อต่อผู้เรียนไม่ซ้ำซ้อน มีความเชื่อมโยงของเนื้อหา สาระ สอดคล้องในหลักสูตร ตรวจสอบให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงระบบออนไลน์ สื่อต่างๆ สิ่งสนับสนุน ให้มากขึ้นและครบถ้วน รวมถึงการปรับรูปแบบการเรียนการสอนโดยลดการเผชิญหน้า การทดสอบปลายภาคแบบออนไลน์ ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ จะต้องปรับผลลัพธ์การเรียนรู้ ที่สามารถสะท้อนคุณลักษณะบัณฑิต จากเดิมกำหนดไว้ 6 ด้าน ปรับรวมเป็น 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ ทักษะ จริยธรรม และลักษณะบุคคล กอปรกับการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ (Paradigm Shift) ของระบบการศึกษา สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์จึงได้ศึกษาวิจัยประเมินระบบของหลักสูตรเพื่อได้ข้อมูลที่เป็นภาพรวมของการใช้หลักสูตรครบ 5 ปีภายใต้สถานการณ์ที่ท้าทาย ทั้งนี้ เพื่อจะได้นำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตร และดำเนินการหลักสูตรฉบับปรับปรุง ปีการศึกษา 2566 ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีกระบวนทัศน์ ของระบบการศึกษาในหลักสูตร ที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเลือกใช้แนวคิด “CIPP Model” ของ แดเนียล สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 2000) ประกอบด้วย 1) การประเมินบริบทของสังคม หรือสถานะแวดล้อม (Context Evaluation: C) โดยการประเมินแนวคิด ปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัย และของสาขาวิชา นโยบายด้านการศึกษา วัฒนธรรมการเรียนรู้ ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 2) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation: I) ประกอบด้วย ผู้สอน ผู้เรียน งบประมาณ อาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ ตำรา สื่อการเรียนรู้ ต่างๆ หน่วยงานสนับสนุนกระบวนการจัดการเรียนการสอน ความเหมาะสมของระบบ และโครงสร้างหลักสูตร 3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation: P) คือ การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน เป็นไปตามเนื้อหาสาระชุดวิชาในหลักสูตร การใช้สื่อ รูปแบบและการสนับสนุน มีความเหมาะสม สามารถนำไปสู่ผลลัพธ์การเรียนรู้ทั้งของรายวิชาและของหลักสูตร และ 4) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation: P) เป็นการประเมินผลการดำเนินการจัดการเรียนการสอน และคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ผลการประเมินดังกล่าวสามารถใช้เป็นแนวทางการสำหรับการปรับปรุงหลักสูตรใหม่ ให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ และมีประสิทธิภาพมากที่สุด

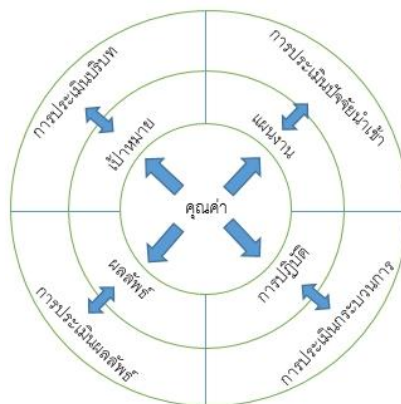
วัตถุประสงค์วิจัย

เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้นปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลลัพธ์ การใช้หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทางการพยาบาล ฉบับปรับปรุง พ. ศ. 2561

กรอบแนวคิดการวิจัย

ใช้กรอบแนวคิดการวิจัย CIPP Model ของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 2000) เป็นการประเมินผลเชิงการจัดการ มีขั้นตอนของการประเมิน ที่มุ่งเน้นการปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทั้ง 4 ด้าน คือ เป้าหมายหรือภารกิจโดยรวม; การประเมินบริบทของหลักสูตร (Context Evaluation); การวางแผนเพื่อการประเมินปัจจัยนำเข้า (Input

Evaluation); การมีกิจกรรม การปฏิบัติการสำหรับการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) และผลลัพธ์ หรือวัตถุประสงค์ (Product Evaluation)

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย ที่มา: ประยุกต์จาก CIPP (Stufflebeam & Shinkfield, 2007)

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงประเมินผล (Evaluation Research) ระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึง เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2565

ประชากรและผู้ให้ข้อมูล

ประชากร จำนวนทั้งหมด 256 คน แบ่งออกเป็น 7 กลุ่ม คัดเลือกแบบเจาะจงและความสะดวกเข้าร่วมให้ข้อมูลและตอบแบบสอบถาม ทุกกลุ่ม รวม 153 คน แบ่งเป็น กลุ่มให้ข้อมูลเชิงปริมาณจากตอบแบบสอบถาม 128 คน และกลุ่มให้ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสนทนากลุ่ม 25 คน คัดเลือกแบบเจาะจงและความสะดวกเข้าร่วมให้ข้อมูลประกอบด้วย

1. ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกด้านการบริหารการพยาบาล จำนวน 4 คน สะดวกเข้าร่วมให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ จำนวน 3 คน
2. อาจารย์ผู้รับผิดชอบ และอาจารย์ประจำหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทางการพยาบาล มสธ. จำนวน 8 คน สะดวกเข้าร่วมให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ จำนวน 3 คน
3. อาจารย์ประจำสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มสธ. จำนวน 13 คน สะดวกเข้าร่วมให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ จำนวน 5 คน
4. บุคลากรสายสนับสนุนซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่หน่วยเลขานุการกิจ สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ จำนวน 5 คน สะดวกเข้าร่วมให้ข้อมูลเชิงคุณภาพจำนวน 2 คน
5. บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2561-2562 กลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูลเชิงปริมาณจำนวน 102 คน และสะดวกเข้าร่วมให้ข้อมูลเชิงคุณภาพจำนวน 9 คน
6. ผู้ใช้บัณฑิต หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทางการพยาบาล จำนวน 62 คน กลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูลเชิงปริมาณ จำนวน 31 คน และสะดวกเข้าร่วมให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ จำนวน 3 คน

7. เพื่อนร่วมงานบัณฑิต หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2561-2562 จำนวน 62 คน กลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูลเชิงปริมาณจำนวน 42 คน

ผู้ให้ข้อมูล และตอบแบบสอบถาม ทั้งหมดได้รับการคัดเลือกแบบเจาะจง โดยและมีความเกี่ยวข้องกับหลักสูตรตามบทบาทหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร โดยพิจารณาเกณฑ์การคัดเลือกผู้เข้าร่วมการวิจัย ดังนี้

1. เป็นกลุ่ม ทั้ง 7 กลุ่มตามระบุในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล
 2. ยินดีเข้าร่วมการวิจัยโดยสมัครใจ ตอบแบบสอบถาม หรือเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม
 3. ยินดีให้ข้อมูล ผ่านระบบ Microsoft Team หรือสถานที่ที่นัดหมายตามวันเวลา
- เกณฑ์การคัดผู้เข้าร่วมการวิจัยออก (Exclusion Criteria) มีดังนี้
1. ปฏิเสธการสนทนากลุ่ม
 2. ถอนตัวจากการเข้าร่วมการวิจัย
 3. ไม่ส่งแบบสอบถามกลับ และภายหลังการติดตาม 2 ครั้ง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือวิจัยพัฒนาขึ้นตามกรอบการประเมินผลแบบ CIPP Model ของสตัฟเฟิลบีม ประกอบด้วยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน คือ 1) ด้านข้อมูลทั่วไป จำนวน 3 ข้อ 2) ด้านความคิดเห็นต่อหลักสูตร จำนวน 26 ข้อ และ 3) ด้านคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา 6 ข้อ โดยกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาตอบทุกข้อ ส่วนผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน ตอบปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร 2 ข้อ และคุณลักษณะของบัณฑิตพยาบาลศาสตรผู้สำเร็จการศึกษา 6 ข้อ ระดับการให้คะแนนคำตอบแบ่งเป็น 1-2-3-4-5 ระดับ หมายถึง น้อยที่สุด-น้อย-ปานกลาง-มาก-มากที่สุด และแนวคำถามในการสนทนากลุ่มเรื่องการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร จำนวน 4 ข้อที่สะท้อนถึงความเข้าใจในการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ตามบทบาทในทั้ง 6 กลุ่ม ดังนี้ 1) ผู้ทรงคุณวุฒิภายในและภายนอก 2) อาจารย์ผู้รับผิดชอบ/ ประจำหลักสูตร 3) อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารทางการพยาบาล 4) บุคลากรสายสนับสนุน 5) ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต และ 6) บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน ใช้เวลาในการสนทนา กลุ่มละ 1 ชั่วโมง

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตร 3 ชุด คือ ผู้สำเร็จการศึกษา ผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน บัณฑิต ได้รับการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาศาสตร์ทางไกล จำนวน 3 ท่าน เพื่อความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity Index: CVI) ทุกชุดมีค่า 0.67-1.00 การวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม และเนื่องจากกลุ่มศึกษามีจำนวนจำกัด วัดความเชื่อมั่นจากเก็บข้อมูล ทุก 10, 20 และ 30 คน และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ผลในค่าที่ยอมรับได้ ดังนี้

ค่าความเชื่อมั่นจากข้อมูลกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษา ทุก 10, 20 และ 30 คน ดังนี้ ด้านความคิดเห็นต่อหลักสูตร เท่ากับ .992, .987, .987 ด้านลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา เท่ากับ .994, .998, .986

ค่าความเชื่อมั่นจากข้อมูลกลุ่ม ผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ทุก 10, 20 และ 30 คน ดังนี้ ด้านความคิดเห็นต่อหลักสูตร เท่ากับ .954, .956, .950 และ ด้านคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา เท่ากับ .970, .989, .987 ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณระหว่างเดือน เมษายนถึงพฤษภาคม 2565 โดยการส่งแบบสอบถามให้กลุ่มศึกษาทางไปรษณีย์ถึง ผู้สำเร็จการศึกษา ผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงานผู้สำเร็จการศึกษา พร้อมซองติดแสตมป์สำหรับส่งคำตอบแบบสอบถามกลับตามที่อยู่ระบุหน้าของเอกสาร ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลส่งกลับที่มากที่สุด โดยผู้วิจัยได้ตรวจสอบจำนวน และติดตามผ่านทางโทรศัพท์ ผ่านทางไลน์ส่วนกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษา โดยสรุปมีอัตราส่งกลับ จากผู้สำเร็จการศึกษา ผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงานผู้สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 53.92, 50.00 และ 67.74 ตามลำดับ

ในส่วนการจัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ทั้งแบบเผชิญหน้าและผ่านระบบไมโครซอฟท์ทีม (Microsoft Teams) ทีมนักวิจัยได้แจ้งรายละเอียดวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการศึกษาแก่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลทุกคนให้เข้าใจ พร้อมนัดหมายและกำหนดวันเวลา ดำเนินการสนทนากลุ่มประมาณกลุ่มละประมาณ 1 ชั่วโมง

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา การตัดสินผลการประเมินใช้เกณฑ์ตัดสิน โดยมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป ถือว่าข้อคิดเห็นนั้นๆ มีความเหมาะสมที่ระดับมากขึ้นไป

จริยธรรมวิจัย

การวิจัยได้รับการอนุมัติโดยคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สาขาวิชาพยาบาลศาสตรมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช เลขที่ NS No 11/2564 โดยชี้แจงรายละเอียดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ประโยชน์ ความเสี่ยงที่อาจได้รับ สิทธิในการถอนตัว การปกป้องรักษาข้อมูลความลับ การเก็บข้อมูลอย่างน้อย 5 ปี การเผยแพร่และแสดงผลการศึกษาในภาพรวมไม่ระบุรายละเอียด ซึ่งจะไม่ทำให้สามารถนำไปถึงตัวตนใดๆ ของผู้ให้ข้อมูลทุกคน

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วยกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษา ผู้ร่วมงานและผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา

ตาราง 1 ข้อมูลทั่วไปของ ผู้สำเร็จการศึกษา ผู้ร่วมงานและผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา

ข้อมูลทั่วไป	ผู้สำเร็จการศึกษา (n=55)	ผู้ร่วมงาน (n=42)	ผู้บังคับบัญชา (n=31)
อายุ (ปี)			
<i>M±SD (Min, Max)</i>	44.8±8.1 (29-63)	40.85±8.48(23-58)	54.61±5.31(39-60)
หน่วยงาน			
มหาวิทยาลัย	19 (23.60)	3 (7.10)	1 (3.70)
โรงพยาบาลระดับตติยภูมิ	21 (34.50)	20 (47.60)	9 (33.30)
โรงพยาบาลระดับทุติยภูมิ	1 (1.81)	18 (42.90)	17 (63.00)
วิทยาลัยพยาบาลฯ	2 (3.60)	1 (2.40)	4 (13.00)
ไม่ระบุ	12 (21.81)	-	

ข้อมูลทั่วไป	ผู้สำเร็จการศึกษา (n=55)	ผู้ร่วมงาน (n=42)	ผู้บังคับบัญชา (n=31)
ประสบการณ์การทำงาน (ปี)			
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี	20 (36.40)		
21 ปีขึ้นไป	35 (63.60)		
$M \pm SD$ (Min, Max)	21.89 $\pm$ 9.82(2-54)	18.85 $\pm$ 9.20(1-38)	32.13 $\pm$ 6.32(16-42)
ระยะเวลาทำงานร่วมกับผู้สำเร็จการศึกษา (ปี)			
$M \pm SD$ (Min, Max)	-	9.40 $\pm$ 7.22(1-32)	9.32 $\pm$ 8.14(1-32)

จากตาราง 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตอบแบบสอบถาม ดังนี้ ผู้สำเร็จการศึกษามีอายุเฉลี่ย 44.80 ปี ($SD=8.10$) ส่วนใหญ่ร้อยละ 58.20 มีอายุ 45 ปีขึ้นไป ทำงานในสถานบริการสุขภาพในระดับทุติยภูมิ มีประสบการณ์ทำงานโดยเฉลี่ย 21.89 ปี ($SD=9.82$) และมีค่าเฉลี่ยระยะเวลาที่วางแผนในการศึกษา 3.13 ปี ($SD=0.99$)

ผู้ร่วมงานของผู้สำเร็จการศึกษามีจำนวนทั้งหมด 42 คน มีอายุเฉลี่ย 40.85 ปี ($SD=8.48$) ทำงานในสถานบริการสาธารณสุขระดับตติยภูมิ และผู้ให้ข้อมูลมีประสบการณ์ทำงานโดยเฉลี่ย 18.85 ปี ($SD=9.20$)

ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษามีจำนวนทั้งหมด 31 คน โดยมีอายุเฉลี่ย 54.61 ปี ($SD=5.31$) ทำงานในสถานบริการสุขภาพในระดับทุติยภูมิ มีบางส่วนทำงานในสถานศึกษา ผู้บังคับบัญชามีประสบการณ์ทำงานเฉลี่ยมากกว่าทุกกลุ่ม มีค่าเฉลี่ย 32.13 ปี ($SD=6.32$) และมีค่าเฉลี่ยระยะเวลาทำงานร่วมกับผู้สำเร็จการศึกษา 9.32 ปี ($SD=8.14$)

2. ผลการประเมิน ด้านบริบทและปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลลัพธ์ หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการทางพยาบาล

2.1 การประเมินบริบทและปัจจัยนำเข้า

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อหลักสูตรต่อหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการทางพยาบาล (n=55)

ประเด็น	M	SD	ระดับ
1. ปรัชญาของหลักสูตร	4.65	0.48	มากที่สุด
2. วัตถุประสงค์	4.47	0.54	มาก
3. โครงสร้างหลักสูตร	4.49	0.52	มาก
4. ความเหมาะสมของแผนการศึกษา	4.44	0.58	มาก
5. สื่อการศึกษาทางไกล	4.30	0.77	มาก
6. สถานที่จัดการเรียนการสอน	4.44	0.61	มาก
7. คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษา	4.56	0.46	มากที่สุด
8. คุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร	4.56	0.57	มากที่สุด
ภาพรวม	4.51	0.49	มากที่สุด

ตาราง 2 แสดงความคิดเห็นของกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาต่อหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการทางพยาบาล มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด คือ 4.51 ($SD=0.49$) ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น

สำหรับปรัชญาของหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด คือ 4.65 ($SD = 0.48$) ส่วนวัตถุประสงค์หลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร ความเหมาะสมของแผนการศึกษา สื่อการศึกษาทางไกล สถานที่จัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก 4.47 ($SD = 0.54$), 4.49 ($SD = 0.52$), 4.44 ($SD = 0.58$), 4.30 ($SD = 0.77$) และ 4.44 ($SD = 0.61$) ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาและคุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด คือ 4.56 ($SD = 0.46$), 4.56 ($SD = 0.57$) ตามลำดับ

2.2 ด้านกระบวนการหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการทางพยาบาล

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน การให้บริการ การวัดและประเมินผลชุดวิชา

ประเด็น	M	SD	ระดับ
1. การจัดการเรียนการสอน	4.47	0.55	มาก
1.1 การสัมมนาเข้ม	4.44	0.66	มาก
1.2 การสัมมนาเสริม	4.56	0.57	มากที่สุด
1.3 การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์	4.44	0.79	มาก
1.4. การเรียนการสอนทางอีเลิร์นนิ่ง (E-learning)	4.53	0.57	มากที่สุด
1.5. ความเหมาะสมของสื่อหลัก (ประมวลสาระ แนวการศึกษา แผนกิจกรรม)	4.42	0.66	มาก
1.6 การให้การสนับสนุนและให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์	4.27	0.73	มาก
1.7 การศึกษาดูงานมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของชุดวิชา	4.49	0.54	มาก
1.8 การฝึกปฏิบัติมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของชุดวิชา	4.55	0.57	มากที่สุด
1.9 คุณภาพของการสอนและให้ความรู้ของทีมคณาจารย์ผู้สอนตลอดหลักสูตร	4.56	0.54	มากที่สุด
3. การให้บริการจากทีมงานสายสนับสนุน	4.25	0.63	มาก
4. การวัดและการประเมินผลหลักสูตร	4.57	0.53	มากที่สุด
ภาพรวม	4.34	0.52	มาก

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอน การให้บริการ การวัดและประเมินผล พบว่าค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน การให้บริการ การวัดและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เท่ากับ 4.34 ($SD = 0.52$) คะแนนค่าเฉลี่ยรายด้าน คุณภาพของการสอนและให้ความรู้ของทีมคณาจารย์ผู้สอนตลอดหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด เท่ากับ 4.56 ($SD = 0.54$) ด้านการวัดและการประเมินผลรายวิชาในหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ 4.57 ($SD = 0.53$)

3. ด้านผลลัพธ์หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการทางพยาบาล

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา สาขาวิชาการบริหารการทางพยาบาลของ
ผู้สำเร็จการศึกษา ผู้ร่วมงานและผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา

กลุ่ม คุณลักษณะของบัณฑิต	ผู้สำเร็จการศึกษา			ผู้ร่วมงาน			ผู้บังคับบัญชา		
	M	SD	ระดับ	M	SD	ระดับ	M	SD	ระดับ
ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.52	0.51	มากที่สุด	4.45	0.59	มาก	4.29	0.61	มาก
ด้านความรู้	4.42	0.56	มาก	4.45	0.59	มาก	4.29	0.62	มาก
ด้านทักษะทางปัญญา	4.43	0.55	มาก	4.44	0.60	มาก	4.35	0.63	มาก

กลุ่ม	ผู้สำเร็จการศึกษา			ผู้ร่วมงาน			ผู้บังคับบัญชา		
ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.62	0.46	มากที่สุด	4.53	0.57	มากที่สุด	4.54	0.57	มากที่สุด
ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.48	0.56	มาก	4.42	0.62	มาก	4.35	0.64	มาก
ทักษะการปฏิบัติการทางวิชาชีพ	4.46	0.55	มาก	4.51	0.55	มากที่สุด	4.27	0.68	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	4.48	0.49	มาก	4.48	0.53	มาก	4.35	0.58	มาก

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา สาขาวิชาการบริหารทางการพยาบาล ของ นักศึกษา ผู้ร่วมงานและผู้บังคับบัญชาของนักศึกษาโดยรวมค่าเฉลี่ย 6 ด้านอยู่ในระดับมาก ($M = 4.48, SD = 0.49$; $M = 4.48, SD = 0.53$) และ ($M = 4.35, SD = 0.58$) ตามลำดับ คุณลักษณะของบัณฑิตด้านคุณธรรมจริยธรรม และทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ในทั้ง 3 กลุ่ม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.62, SD = 0.46$; $M = 4.53, SD = 0.57$) และ ($M = 4.54, SD = 0.57$) ตามลำดับ ส่วนทักษะ ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะการปฏิบัติการทางวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสนทนากลุ่ม ประกอบด้วยผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสนทนากลุ่มจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คือกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บังคับบัญชา กลุ่มผู้บริหาร-คณะกรรมการ-อาจารย์ประจำสาขาวิชา บุคลากรสนับสนุน กลุ่มนักศึกษาปัจจุบันและผู้สำเร็จการศึกษา ได้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตร ดังนี้

3.1 บริบทและสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง หลักสูตรยังมีความสอดคล้องกับสถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจในปัจจุบันที่เป็น New normal พยาบาลสามารถทำงานอิสระหรือเป็นเจ้าของกิจการ การเน้นการใช้ไอทีหรือ telemedicine สืบเนื่องจากโรคโควิด-19 ระบาด

“...สถานการณ์ที่การบริหารสุขภาพขยายไปในทิศทางที่พยาบาลสามารถปฏิบัติโดยอิสระในการเป็นเจ้าของกิจการการบริการสุขภาพได้ตามที่ สปสข...” (ผท1)

“...ในช่วง Social Distancing ทำให้เกิดการประกาศของ เทเลเน็ตเมดซิน กับ เทเลเน็ตเนิสซิ่ง โดยเฉพาะสภาการพยาบาล...” (ผท2)

3.2 ตัวป้อนข้อมูล (Input)

3.2.1 ปรัชญาของหลักสูตร ควรคำนึงถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต เน้นความสำคัญของการบริหารงาน การสร้างผู้บริหารยุคใหม่รับความปกติใหม่และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของประเทศ โดยมุ่งให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต อาทิ สมรรถนะในการจัดการกับการเปลี่ยนแปลง สมรรถนะในด้านของการใช้เทคโนโลยี การพัฒนานวัตกรรมทางการบริหารหรือการจัดการทางการพยาบาล การมีส่วนร่วมกับชุมชน

“...จะต้องเป็น leader ในการที่จะถ่ายทอดองค์ความรู้ให้คนอื่น...” “...หลักสูตรที่จะทำใหม่ สร้างผู้บริหารยุคใหม่เพื่อรับ New normal...” (ผท1)

“...ในเรื่องปรัชญาของหลักสูตร ในเรื่องของการศึกษาทางไกล คีย์เวิร์ด เพื่อจะให้ตรงนี้ ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของประเทศ...” (ผท2)

3.2.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ควรปรับปรุงวัตถุประสงค์ที่ไม่บรรลุผล ควรประเมินผลทั้ง Formative และ Summative Evaluation ควรเพิ่มวัตถุประสงค์ เรื่อง การบริหารการเปลี่ยนแปลงแนวใหม่แบบ

New normal มีทักษะเป็นผู้นำการบริหารการพยาบาล หรือผู้ประกอบการอิสระทางสุขภาพ มี Multi-Skill และถ่ายทอดความรู้แก่ผู้อื่นได้และการตัดสินใจในภาวะฉุกเฉิน และใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ได้

“...บริหารการเปลี่ยนแปลงแบบ New normal เช่น จัดการโยกย้ายคนไปช่วยบางสถานบริการ เป็นต้น...” (ผท2)

“...เพิ่มสมรรถนะการคิดวิเคราะห์ให้ตรงตรง การเรียนจัดการการสอนแบบการคิดวิเคราะห์เชิงลึก...” “...เป็นผู้หน้าที่ทำงานกับหลายฝ่าย และทำงานกว้างขึ้น...” “...เพิ่มจัดการกับคนหลายรุ่นอายุ” “...ผู้ถ่ายทอดความรู้แก่ผู้อื่น...” (ผท1) (ผท2)

3.2.3 อัตลักษณ์ มีความเหมาะสม สอดคล้องกับปรัชญาของหลักสูตร อัตลักษณ์ที่สำคัญ คือ lifelong learning และสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารและดิจิทัล และปรับกลยุทธ์การเรียนการสอนให้นักศึกษาบรรลุอัตลักษณ์ที่กำหนด

“...ตัวอัตลักษณ์ ก็ยังโอเคอยู่...” (ผท2)

“...จะต้องเป็น Leader ในการที่จะถ่ายทอดองค์ความรู้ให้คนอื่น...” (ผท1)

3.2.4 ระบบการจัดการศึกษา เพิ่มการให้บริการเชิงรุกแก่นักศึกษา ในหน่วยงานงานสนับสนุน ในส่วนที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักบัณฑิตศึกษา สำนักบรรณสาร เพื่อให้นักศึกษابัณฑิตศึกษาใช้บริการมากขึ้น

“...กระบวนการเรียนการสอนแบบเปิดกว้าง ให้ผู้เรียนสามารถเรียนเป็นรายวิชาแบบสัมฤทธิ์บัตร เมื่อครบหลักสูตรสามารถนำมารับปริญญาได้...” (ผท1)

3.2.5 โครงสร้างหลักสูตรและแผนการศึกษาในชุดวิชา โดยรวมมีความสอดคล้องกัน อย่างไรก็ตามควรมีการปรับสาระให้ทันสมัย การจัดลำดับสาระการเรียนรู้ในชุดวิชาในแต่ละภาคการศึกษาและตลอดปีการศึกษาให้มีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกัน

“...เห็นด้วยว่าวิชา สถิติและวิจัย ควรมาอยู่ช่วงหลัง อาจขยับไปเรียนปี ภาคเรียนที่ 2 แล้วเอา 1 เรื่องนโยบาย การบริหารมาขึ้นก่อน...” (บท.5)

3.3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนในระบบทางไกล มีรูปแบบผสมผสานระหว่างการประชุมหน้ากับการเรียนออนไลน์ เสนอให้มีการเรียนการสอนแบบเผชิญหน้าลดลง ปรับให้เป็นแบบออนไลน์มากขึ้น สามารถเรียนแบบสะสมหน่วยกิต เลือกเรียนรายวิชาแบบสัมฤทธิ์บัตร เมื่อครบหลักสูตรสามารถนำมารับปริญญาได้ ปรับกิจกรรมของทุกชุดวิชา และระยะเวลาให้เหมาะสม

“...การเรียนการสอนแบบเผชิญหน้าลดลง และอาจเป็นออนไลน์อย่างเดียว...” (ผท2)

“...กระบวนการเรียนการสอนแบบเปิดกว้าง ให้ผู้เรียนสามารถเรียนเป็นรายวิชาแบบสัมฤทธิ์บัตร เมื่อครบหลักสูตรสามารถนำมารับปริญญาได้...” (ผท1)

“...Lifelong learning เรียนเป็นโมดูลไปเลยเรียนเป็นชุดวิชา เก็บๆ ไว้ไปไลฟ์ลองเลิร์นนิ่ง ไลฟ์ลองเลิร์นเนอร์ พร้อมเมื่อไหร่ก็เข้ามาลงวิทยานิพนธ์ หรืออะไรทำนองนี้ โมดูลต่างๆ ก็สะสมไว้ เราอย่าไปคิดว่า ปี ไม่ 5 ทันสมัยแล้ว คิดว่าเรียนแล้วเขาเอาไปใช้แล้วเขาได้ของเขาไปแล้ว...” (ผท2)

3.4 ผลผลิต (Product)

การประเมินผลลัพธ์ ควรประเมินผลการศึกษาทั้ง Formative และ Summative Evaluation ในรูปแบบ Proactive และ Formative Feedback ตามผลลัพธ์การเรียนรู้ ควรวัดจากผลงานนอกจากการสอบ เช่น โครงการนวัตกรรม ผลงานจากการประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติและจัดสอบให้น้อยลง

“...มีลักษณะที่เป็นผู้มีความรู้สร้างสรรค์คณาจารย์ ในเรื่องของ Generative Learning อะค่ะ...” (ผท3)

“..โดยการทำพอมเทิฟ ฟีดแบค ตรงนี้ อะไรประเภทนี้ มองว่าอย่างนี้ในแต่ละวิชา แล้วระหว่างทำ.. กิจกรรม เราโอเคแล้ว...” (ผท2)

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาครั้งนี้ นำสู่การอภิปรายได้ แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น คือ 1) ผลการใช้หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทางการพยาบาล ฉบับปรับปรุงปี พ. ศ. 2561 และ 2) หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทางการพยาบาล ฉบับปรับปรุง พ. ศ. 2566

1. ผลการใช้หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทางการพยาบาล ฉบับปรับปรุงปี พ. ศ. 2561 จากองค์ประกอบด้านบริบทและปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลลัพธ์ นำสู่การอภิปรายได้ ดังนี้ คือ

1.1 ด้านบริบทและปัจจัยนำเข้า จากผลการวิจัยซึ่งพบว่า หลักสูตรมีองค์ประกอบต่างๆ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในโลกสมัยใหม่แบบ VUCA World ซึ่งมีการแปรปรวนและไม่แน่นอนสูง คาดคะเนไม่ได้ รวมทั้งมีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา19 อย่างรวดเร็วทั่วโลกในระหว่างปี พ.ศ. 2561-2563 ทำให้องค์กรต่างๆ ต้องมีการเปลี่ยนแปลง โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช่มากขึ้น เช่นเดียวกับกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ออกประกาศหลักเกณฑ์ถึงสถาบันการศึกษาทุกระดับให้ปรับรูปแบบการจัดการศึกษาเป็นแบบออนไลน์ มีการจัดเตรียมอาคาร บุคลากร และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ รวมทั้งกำหนดมาตรการให้ทำงานที่บ้าน (Work from Home) ดังนั้น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (มสธ.) ซึ่งใช้ระบบการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลมาโดยตลอด จึงจัดการเรียนการสอนตอบสนองนโยบายปัจจุบันของกระทรวงที่เกี่ยวข้องอย่างฉับไว โดยมีหน่วยงานสนับสนุนต่างๆ ที่ให้บริการแก่อาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาทั้งในระดับบัณฑิตและบัณฑิตศึกษา ด้วยหลัก “การรวมบริการประสานภารกิจ” อย่างครบถ้วน ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลได้อย่างสมบูรณ์ อาทิ สำนักบริการการศึกษา สำนักบรรณสารสนเทศ ศูนย์อีเลิร์นนิ่ง สำนักคอมพิวเตอร์ สำนักบัณฑิตศึกษา สำนักเทคโนโลยีการศึกษา ศูนย์วิทยบริการและชุมชนสัมพันธ์เป็นหน่วยงานในสังกัดของมหาวิทยาลัย ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค 11 แห่งทั่วประเทศ (Sukhothai Thammathirat Open University, 2022)

1.2 กระบวนการ การจัดการเรียนการสอน ในการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรฯ ผลการศึกษาแสดงถึง การให้บริการจากทีมงานสายสนับสนุน และการวัดและการประเมินผลหลักสูตรอยู่ในระดับมาก เนื่องจากหลักสูตรฯ ได้การจัดการเรียนการสอนระบบการสอนทางไกลที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของมหาวิทยาลัยฯ จากการถ่ายทอดสู่วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสาขาพยาบาลศาสตร์ ขณะเดียวกันส่งผลที่สะท้อนไปสู่ปรัชญาและวัตถุประสงค์หลักสูตร อัตลักษณ์บัณฑิต มสธ. ในศตวรรษที่ 21 ทั้งนี้ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของหลักสูตรที่มีหลากหลายรูปแบบและความยืดหยุ่นสูง โดยการผสมผสานระหว่างรูปแบบแบบเผชิญหน้ากับรูปแบบออนไลน์ ดังนั้นเมื่อประสบปัญหาการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทุกกิจกรรมของหลักสูตร สามารถปรับเปลี่ยนได้ทันที ทั้งนี้ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ จากการทำงานของฝ่ายต่างๆ ทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุน อาทิ การจัดการเรียนการสอน การสัมมนา การสอบปลายภาค จากเดิมเป็นการจัดแบบผสมผสาน และถูกปรับเป็นรูปแบบออนไลน์ 100 เปอร์เซ็นต์ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตและการเลือกใช้เทคโนโลยี ใช้การสื่อสาร ที่เอื้อต่อการเรียนการสอนแบบออนไลน์ สะดวกและรวดเร็วขึ้น (Chaleoykitti, Artsanthia & Daodee, 2020; Thangkratok, Lhimsoonthon, Palacheewa & Tongtham, 2021) ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บังคับบัญชา ผู้บริหาร กรรมการและอาจารย์ประจำสาขาวิชา รวมทั้งบุคลากรสนับสนุน การเรียนทางออนไลน์จะเป็นวิธีการเรียนทางไกลที่สำคัญ ควรจัดการเรียนการสอนแบบเผชิญหน้าลดลง มีแบบออนไลน์มากขึ้น ใช้สื่อการสอนทั้งที่เป็น

เอกสารและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้รับความร่วมมือจากอาจารย์ผู้สอนภายนอกที่มีคุณวุฒิและประสบการณ์สอน รวมทั้งมีคุณลักษณะเก่งด้านผลิตภาพ (Productivity) ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และด้านทักษะทางการพยาบาล และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Sarakettrin, Rongmuang & Chantira (2019) ที่สนับสนุนให้อาจารย์พยาบาลผู้สอน ควรมีสมรรถนะและบทบาทในด้านต่าง ๆ สำหรับการจัดการศึกษาพยาบาลในศตวรรษที่ 21

1.4 ด้านผลลัพธ์ของหลักสูตรฯ จากผลการศึกษาที่พบว่า คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร ฯ นี้ทั้งด้านคุณธรรมจริยธรรม ความรู้ ทักษะทางปัญญา ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ทักษะการสื่อสาร ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และทักษะการปฏิบัติการทางวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้สำเร็จการศึกษาได้รับการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติการบริหารจัดการ ภายใต้บริบทและปัจจัยนำเข้าและกระบวนการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ส่งผลให้ผลลัพธ์ของหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน สอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งได้กำหนดตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ให้มีความสอดคล้องกับทักษะของบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 มี 4 คุณลักษณะ คือ 1) รู้บทบาท และหน้าที่ 2) เพียรทำดี ไม่หวั่นไหว 3) สร้างสังคม ให้ก้าวไกล และ 4) ปรับตัวได้ ทันเปลี่ยนแปลง นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล (Sukhothai Thammathirat Open University, 2021) และสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2560 (Ministry of Education, 2018) และมาตรฐานสภาวิชาชีพ (Thailand Nursing and Midwifery Council, 2018)

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาจากการสนทนากลุ่มนักศึกษาที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรว่า มีความโดดเด่นแตกต่างจากผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอื่นๆ ในด้านทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองไม่มีวันสิ้นสุด (Self-Directed Learning and Lifelong Learning) ด้านสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ด้านการทํารวจในการบริหารทางการพยาบาล ด้านภาวะความเป็นผู้นำ ด้านความโอปอ้อมอารี ความเป็นกัลยาณมิตร และความทันสมัย ซึ่งสอดคล้องกับ Ranguptook (2020) ที่เสนอแนวคิดสำคัญในการจัดการศึกษาในการพัฒนาทักษะของผู้เรียน 3 ส่วน ประกอบด้วย 1) ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม 2) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี 3) ด้านชีวิตและอาชีพ ใส่ใจตัวเอง เรียนรู้วัฒนธรรมรู้จักเข้าสังคม มีความขยันหมั่นเพียร รับผิดชอบ และรู้จักพัฒนาตัวเอง

ผลการศึกษาครั้งนี้ได้แสดงว่า หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการทางพยาบาล สร้างเสริมผู้สำเร็จการศึกษาพยาบาลให้มีอัตลักษณ์ เกิดคุณลักษณะในด้านต่างๆ ได้อย่างชัดเจน เนื่องจากทุกกิจกรรมในชุดวิชา จะมอบหมายงานให้นักศึกษาค้นคว้า เรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed Learning) สามารถประชุม ปรึกษาผ่านแพลตฟอร์มระหว่างกลุ่ม หรือกับอาจารย์ผู้สอน ผ่านระบบที่มหาวิทยาลัยจัดให้ อาทิ ระบบออนไลน์ (E-learning) การสัมมนาผ่านระบบไมโครซอฟท์ทีม (Microsoft Team: MST) สนทนากลุ่มไลน์ จากกระบวนการดังกล่าว ช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้ และมีความคุ้นเคยกับระบบเทคโนโลยี ภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ด้านเทคโนโลยี เช่นเดียวกับ De Prada, Mareque & Pino-Juste (2022) ได้สังเคราะห์งานวิจัยในนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ประเทศสเปน ได้เสนอให้ปรับปรุงโปรแกรมการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวิชาการ มีทักษะการทำงานเป็นทีม ความเป็นผู้นำ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การปรับตัวและการตัดสินใจ เช่นเดียวกับ Blake (2022) ได้เสนอแนะพยาบาลที่มีทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลส่งเสริมสุขภาพช่วงปี 2020-2030 ควรพัฒนาทักษะการสื่อสาร ความร่วมมือ และการได้รับการยอมรับในทีมสุขภาพ การตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ และความเป็นผู้นำ และควรตระหนักเกี่ยวกับการได้รับการดูแลด้านสุขภาวะที่ดีของตนเอง จากการจัดการสิ่งแวดล้อมในสถานที่ทำงาน การจัดอัตรากำลังที่พอเพียง

ดังนั้น หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทางการพยาบาล ที่ได้จัดการเรียนการสอน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 จนถึงปี พ.ศ. 2565 ยังคงมีความทันสมัยในช่วงระยะเวลาดังกล่าว อย่างไรก็ตาม เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงต่างๆในบริบท สภาพการณ์ต่างๆอันจะส่งผลกระทบต่อระบบการจัดการศึกษา จำเป็นต้องปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตรให้มีความสอดคล้องตรงตามบริบทดังกล่าว รวมถึงสภาวะสุขภาพที่มีการเปลี่ยนแปลง การปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนให้ทันสมัย การนำเทคโนโลยีต่างๆช่วยสอนเพื่อให้การสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงนำมาสู่การพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทางการพยาบาล ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566

2. หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทางการพยาบาลฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566 ข้อบังคับสภาการพยาบาล เล่ม 134 ตอนพิเศษ 164 ง พระราชกิจจานุเบกษา 16 มิถุนายน 2560 หลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี การพยาบาลและการผดุงครรภ์ หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต พ.ศ. 2560 กำหนดให้สาขาวิชาการบริหารทางการพยาบาล/การจัดการทางการพยาบาล ให้มีเนื้อหาน้อยต่อไปนี้

“...การพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายด้านสุขภาพ เศรษฐศาสตร์สาธารณสุข การเงินการคลังด้านสุขภาพ องค์การสุขภาพและองค์การพยาบาล การจัดการคุณภาพการพยาบาล การบริหาร ทรัพยากรมนุษย์ทางสุขภาพและการพยาบาลสารสนเทศทางสุขภาพ ปฏิบัติการบริหารองค์กรทางสุขภาพ และการพยาบาล...” (ข้อบังคับสภาการพยาบาล เล่ม 134 ตอนพิเศษ 164 ง พระราชกิจจานุเบกษา 16 มิถุนายน 2560 หลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี การพยาบาลและการผดุงครรภ์ หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต พ.ศ. 2560

จากการอภิปรายข้างต้น จะเห็นได้ว่าหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทางการพยาบาล ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561 ยังคงมีความสอดคล้องกับกระบวนทัศน์ หรือ Paradigm shift ของระบบอุดมศึกษาของประเทศไทย โดยการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ที่เปิดโอกาสให้พยาบาลวิชาชีพทุกระดับ สามารถเข้าถึงการศึกษาในระบบการเรียนการสอนทางไกล ที่ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก เน้นการเสริมสร้างสมรรถนะ ทางการบริหารทางการพยาบาลในประเทศ สามารถเข้าถึงได้ เพื่อเป็นประโยชน์ในการเรียน การเข้าศึกษาต่อให้ชัดเจนและให้ตรวจสอบได้ (Office of the national Higher Education, Science Research, and Innovation, 2022) มหาวิทยาลัยมีแผนปรับแต่งแปลงโฉมมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2565 – 2569 ดังนั้น จึงเป็นความท้าทายสำหรับสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ ในการพัฒนาหลักสูตรให้ตอบสนองและสอดคล้องกับแผนปรับแต่งแปลงโฉมมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2565 – 2569 ซึ่งได้ระบุแผนงานจัดการสอนออนไลน์ สมบูรณ์แบบ และบริการดิจิทัลเพื่อสะดวกเรียนสะดวกรู้ อาทิ การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ สมบูรณ์แบบ กิจกรรมฝึกปฏิบัติเสริมทักษะเสมือนจริงและการวิเคราะห์สะท้อนคิด การพัฒนาระบบการให้บริการนักศึกษาและผู้เรียนที่เป็นออนไลน์ สมบูรณ์แบบ ทั้งนี้พิจารณาให้สอดคล้องกับกระบวนทัศน์ หรือ Paradigm shift ของระบบอุดมศึกษา ประเทศไทย (Office of the National Higher Education, Science Research, and Innovation, 2022) เพื่อให้สามารถสร้างบุคลากรทางการพยาบาลที่มีศักยภาพ เพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการปรับเปลี่ยนแนวคิด ทักษะที่ดีในการพัฒนาวิชาชีพและหน่วยงาน

หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทางการพยาบาล มุ่งจัดการศึกษาให้ผู้สำเร็จการศึกษาเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านจริยธรรม และด้านลักษณะบุคคล ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs) ได้แก่ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประยุกต์ความรู้ทฤษฎี แนวคิดทางการพยาบาล และศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง สามารถออกแบบการวิจัยและประยุกต์ใช้ความรู้จากผลการวิจัย/หลักฐานเชิงประจักษ์/นวัตกรรม ไปใช้ในการปฏิบัติการบริหารจัดการ และตัดสินใจแก้ปัญหาทางการพยาบาลที่ซับซ้อนได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ มีภาวะผู้นำ การประสานงานและการ

ทำงานร่วมกับสหสาขาวิชาชีพ/เครือข่ายวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ที่คาดหวังในการบริหารจัดการ เลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยในการศึกษาด้วยตนเอง สื่อสารข้อมูลสารสนเทศผ่านช่องทางต่าง และ เป็นแบบอย่างที่ดีของผู้มีจรรยาบรรณวิชาชีพ สามารถให้เหตุผล/ตัดสินใจจริยธรรม ในการบริหารจัดการและการปฏิบัติการพยาบาลที่มีคุณภาพ โดยโครงสร้างหลักสูตร แบ่งหมวดวิชาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565 และมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาพยาบาลศาสตร์ พ.ศ.2565 ตลอดหลักสูตร รวม 48 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษา 3 เท่าของเวลาเรียนปกติ (2 ปี) คือ 6 ปี จึงนำมาสู่การจัดแผนการศึกษา สาขาวิชาการบริหารทางการพยาบาล แผน 1 ประกอบด้วย การศึกษาในรายวิชา และการทำวิทยานิพนธ์ ในระบบ การจัดการเรียนการสอนทางไกล ภายใต้การบริหารจัดการของคณะกรรมการบริหารชุดวิชา (คบช.) มีหน้าที่ในการ กำหนดและออกแบบแผนกิจกรรม การกำกับติดตาม ผลลัพธ์การเรียนรู้ การผลิตหรือปรับปรุงประมวลสาระชุดวิชา ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ และการวัดประเมินผล เช่นเดียวกับ Artsanthia, Leeissarapong & Tamwattananugul (2022) พบว่ามีการเรียนการสอนที่ได้พัฒนาในหลากหลายในพื้นที่และได้รับการสนับสนุนให้มีการผลิตสื่อดิจิทัล การใช้แพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่ไร้รอยต่อซึ่งจะช่วยนำไปสู่การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยนวัตกรรมและงานวิจัย

ดังนั้นหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทางการพยาบาล ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566 จะสามารถผลิตผู้สำเร็จการศึกษาทางการบริหารการพยาบาลที่ต้องมีความสอดคล้องกับบริบทของมหาวิทยาลัย ตอบสนองนโยบายด้านการพัฒนาบุคลากรทางการพยาบาล และเป็นไปตามความต้องการบุคลากรทางการพยาบาล ในระบบสุขภาพ ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถบริหารจัดการทางการพยาบาล ส่งผลประโยชน์ต่อองค์กรสุขภาพ หน่วยงานทางการพยาบาล อันจะเป็นประโยชน์สูงสุดแก่สุขภาพผู้รับบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย

การนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการศึกษาในครั้งนี้ จากข้อมูลความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย บริบทต่างๆ กระบวนการ และผลลัพธ์ การใช้หลักสูตร สามารถนำมาประกอบการออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับ สำหรับการพัฒนาศูนย์หลักสูตรหลักสูตร พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทางการพยาบาล ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566 ให้มีความครอบคลุม สมบูรณ์ และสอดคล้องกับปรัชญาของการศึกษาในทางไกล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรเพิ่มประเด็นการศึกษาด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ พิจารณาเก็บข้อมูลผลลัพธ์การเรียนรู้รายปีการศึกษาในแต่ละชุดวิชาที่มีการจัดการเรียนการสอน และเพิ่มปริมาณข้อมูลในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

References

- Artsanthia, J., Leeissarapong, S., & Tamwattananugul, P. (2022), Future Nursing Education in the VUCA World Changing from the 2019 Coronavirus Pandemic Situation. *APHEIT Journal of Nursing and Health*, 4(2), 1-11.
- Auapithorn, T. (2017). "How will Humans Create New Methods of Skill Acquisition to Effectively Cope with Future Changes?" Retrived Octoble 4, 2023 from <https://thestandard.co/learning-for-change/>. (in Thai)

- Blake, N. (2022). Future of Nursing 2020-2030: Supporting the Health and Well-being of Nurses. *AACN Advanced Critical Care*, 33(1), 99-102. <https://doi.org/10.4037/aacnacc2022286>
- Chaleoykitti, S., Artsanthia, J. & Daodee, S. M. (2020). The Effect of COVID-19 Disease: Teaching and Learning in Nursing. *Journal of Health and Nursing Research*, 36(2), 255-261. (in Thai).
- De Prada E., Mareque M. & Pino-Juste M. (2022). Teamwork Skills in Higher Education: is University Training Contributing to Their Mastery? *Psicologia: Reflexão e Crítica*, 35(5), 1-13. <https://doi.org/10.1186/s41155-022-00207-1>
- Giles, S. (2018). "How VUCA Is Reshaping The Business Environment, And What It Means For Innovation". Retrieved April 16, 2020 from <https://www.forbes.com>.
- Kanchanawasi, S. (2015). *Curriculum Assessment: Principles and Practices*. Retrived April 2, 2023 from <http://www.edu.tsu.ac.th/major/eva/files/journal/scan1.pdf>. (in Thai)
- Kennan Foundation-Asia. (2020). *3 Consequences of COVID-19 on Thai Education*. Retrieved July 5, 2023 from <https://shorturl.asia/I3zrE>
- Ministry of Education. (2018). *Announcement of Ministry of Education on Graduate Qualification standards Bachelor of Science in Nursing, 2017*. Retrieved November 15, 2023 from [https://www.tnmc.or.th/images/userfiles/files/4_Standard%202560\(2\).pdf](https://www.tnmc.or.th/images/userfiles/files/4_Standard%202560(2).pdf). (in Thai)
- Office of the national Higher Education, Science Research, and Innovation. (2022) *The Report on Thai Higher Education in the context of a Developed Country No. 1: Product and Development of Manpower According to National Needs*. Bangkok: Ministry of Higher Education, Science Research, and Innovation. (In Thai)
- Phrapalad Nuttapong Khantisampanno (Muenkaew) & Ekkarach Kositpimanvach. (2023). An Evaluation. *Journal of Modern Learning Development*, 8(3), March 2023. P 395-408. (in Thai)
- Ranguptook, W. (2020). Thai Learners' Key Competencies in a VUCA World. *Journal of Teacher Professional Development*, 1(1), 8-18. (in Thai)
- Saraketrin, A., Rongmuang, D. & Chantra. (2019). Nursing Education in the 21st Century: Competencies and Roles of Nursing Instructors. *Journal of The Royal Thai Army Nurses*, 20(1), 12-20. (in Thai)
- School of Nursing. (2018). *Master of Nursing Program in Nursing Administration, Revision 2018*. Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat Open University. (in Thai)
- School of Nursing. (2021). *Quality Assurance Report 2021, in Nursing Administration Program*. Sukhothai Thammathirat Open University. (in Thai)

- Stufflebeam, D. L. (2000). *The CIPP Model for Evaluation*. n D. L. Stufflebeam, G. F. Madaus, & T. Kellaghan (Eds.), *Evaluation Models: Viewpoints on Educational and Human Services Evaluation* (2nd ed., pp. 280-317). Boston, MA: Kluwer Academic.
- Stufflebeam, D. L. & Shinkfield, A. J. (2007). *Evaluation: Theory, Models and Applications*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Sukhothai Thammathirat Open University. (2021). *Sukhothai Thammathirat Open University Announcement on Desirable Graduate Qualifications 2021*. Retrieved October 14, 2022 from <https://vpn.stou.ac.th/+CSCO+00756767633A2F2F72667265697670722E666762682E6E702E6775++/main/reinventing2022/index.html#> (in Thai)
- Sukhothai Thammathirat Open University. (2022). *STOU Reinventing Plan 2022-2026 Report*. (in Thai)
- Taba, H. (1962). *Curriculum Development: Theory and Practice* New York: Harcourt Brace and World.
- Thailand Nursing and Midwifery Council. (2018). *Announcement of the Core Competencies of Graduates' Qualification Standards in Bachelor of Science, Higher degree, and Advanced Practitioner in Nursing*. Thailand Nursing Council. Retrieved April 8, 2023 from <https://www.tnmc.or.th/images/userfiles/files/004.pdf>. (in Thai)
- Thangkratok, P. Lhimsoonthon, B. Palacheewa, N. & Tongtham., A. (2021). Online Nursing Education During the Coronavirus-19 Pandemic: A Case Study of the Epidemiology Course. *Journal of Thailand Nursing and Midwifery Council*, 36(3), 31-44. (in Thai)